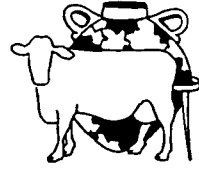

חדשות מן העבר

זכרונות מההדרכה בגידול בקר (2)

דורך שפירא – מדריך לגידול בקר, בגמלאות

שיתוף פעולה בין מערכת ההדרכה והממסד הדתי

לצורך עריכת פעילות דומה גם אצל חברים אחרים.

ואמנם פניתי לרב, אשר גילה עניין רב בנושא. הסברתי לו כיצד שאריות מזון מגיעות למערכת הוואקום ובאילו נסיבות הן עלולות לחזור ולהגיע לחלב.

הרב התעניין מדוע אני כאדם לא-דתי עוסק בנושא והסברתי לו את הצד המקצועי והבריאותי של הבעיה.

לאחר שהרב שוכנע הוא הציע שנקיים פעולת הדגמה לכל הרפתנים במושב. ואמנם הפעולה התקיימה באחד המשקים, כאשר הרב דואג לכך שכל הרפתנים יהיו נוכחים בהדגמה ואף יבצעו את הפעילות במשקיהם.

אחד מחברי לעבודה קבע, שמאז הפעילות האמורה, לפחות פעם בשנה ציוד החליבה בכפר האמור גם נקי וגם כשר.

באחד המושבים הדתיים באזור הדרום נעשתה פעולת הדרכה והסברה יסודית בנושא בריאות עטינים ונקיון החלב, אך המצב במשקים היה כבי רע ולא השתפר במשך זמן רב. הדבר התבטא בנגיעות רבה של דלקות עטין וחלב באיכות ירודה. הרופא הווטרינר ואנוכי חשבנו, שהסיבה העיקרית לכך היא העובדה, שהרפתנים לא טיפלו כראוי בציוד ובמיוחד לא נהגו לנקות את מערכות הוואקום, בעזרת מים חמים וסודה קאוסטיק.

באחד הימים, עם התקרב חג הפסח, עלה בדעתי רעיון מסוים. אמרתי לאחד הרפתנים שיש צורך לנקות את המערכת ולהוציא ממנה את כל שאריות המזונות המוגדרים כחמץ, על מנת להכשיר את הציוד. המתישב קיבל את ההצעה ועשה את הפעולה בעזרתי. הוא הציע לי לפנות לרב המושב ולהסביר לו את הבעיה,

שיתוף פעולה עם ענף הצאן

ומוזנח ובשטח היו סימנים רבים לפעילות עכברים וחולדות.

המתישב גילה חוסר אמון וחוסר רצון לשיתוף פעולה בכיוון שיפור רמת התברואה והנקיון. שאלתי אותו, אם החולדות אינן גורמות נזקים והוא סיפר, שהן "רק" אוכלות מעט תערובת ולעתים גם נושכות ופוצעות את הגדיים. כאשר נגשנו לציוד החליבה, ראיתי שהצינור השקוף המחובר בין משאבת הוואקום למיכל הלחות מלא לכלוך, שנראה לי כשאריות חלב שהתיבשו.

הערתי על כך, אך המתישב אמר לי בבטחון שאני לא יודע מה שאני מדבר, מכיון שלאזור הצינור האמור לא מגיע כלל חלב. אמרתי לו

בשנות השבעים הוחלט להיכנס לנושא של ייצור גבינות מחלב עזים. "תנובה" הקימה במחלבת חיפה מערך לייצור גבינות מחלב עזים ואילו משרד החקלאות והסוכנות היהודית סייעו בהקמת עדרי עזים במספר מושבים בגליל המערבי.

בשלבים הראשונים רמת הנקיון ואיכות החלב לא היו משיבועות רצון ולכן נתבקשתי להדריך ולייעץ למתישבים בנושא. קבעתי תכנית ביקורים והמתישבים קיבלו הודעות על ביקור של מומחה לנקיון ואיכות חלב, אשר אמור להגיע מהמרכז בתל-אביב.

באחד המשקים שבהם ביקרתי, מצב התברואה היה גרוע במיוחד. הציוד היה מלוכלך

המתישב ממש כעס. הוא אמר לי: "אלה לא חתיכות חלב אלה בסך הכל חתיכות של... ואקום".
אגב, גם לנושא החולדות והעכברים נמצא פתרון.

שבשלב יותר מאוחר אסביר לו כיצד בכל זאת החלב עלול להגיע לצנור האמור ותוך כדי כך תלשתי את הצינור והוצאתי ממנו מלוא החופן של חתיכות. הראיתי לו את החתיכות וחזרתי על כך שאלה שאריות של החלב שהתייבש.

שיתוף פעולה עם מוסדות הבריאות

והתרשמתי מעבודתם של החולים. הרופא הסביר לי שהם שוקלים הכנסת מכונת חליבה במטרה להקל על עבודת החולים.

הדבר לא נראה לי, הסברתי לבר-שיחי את הבעיות הכרוכות באחזקה וטיפול בצידוד החליבה ובעיקר את הסיכונים הכרוכים בחליבת יתר ובצידוד שאינו מוחזק כראוי. אמרתי לו שהתרשמתי שלא חסר להם כח אדם ולכן לא נראה לי שיהיה מוצדק להכניס צידוד חליבה שעלול להיות בעייתי בנסיבות האמורות. על כך הוא ענה לי: "כאשר החולים מגיעים הם עובדים במרץ וברצון. לאחר תקופה מסוימת, בשלבי ההחלמה אין להם כבר חשק לעבוד."

במלים אחרות, כל עוד הם חולי נפש הם עובדים במרץ וברצון; כאשר הם מפסיקים להיות מה שנקרא "משוגעים" אין להם כבר חשק לעבוד.

באחד הימים מצאתי בתא שלי בלשכת ההדרכה פתק בלשון זו: "נא לגשת בהקדם לבית החולים לחולי נפש בבאר יעקב, לפנות לדוקטור. חשבתי בלבי שמישהו חמד לצון, מאחר שלא ראיתי ולא הרגשתי כל צורך בעזרה או בטיפול מהסוג האמור.

החלטתי להתייעץ עם מנהל הלשכה, אשר היה די משועשע מהענין אבל הציע לי בכל זאת לגשת לשם ולא לשכוח להשאיר הודעה בלשכה לפני הביקור, לכל מקרה בלתי צפוי. ניסיתי ליצור קשר עם הרופא האמור אך לא הצלחתי ולכן הודעתי על ביקורי הדרכה בתאריך מסוים.

כאשר הגעתי קיבל אותי רופא חביב בחלוק לבן והסביר לי, מה הבעיה. מסתבר שבית החולים מחזיק משק עזר שבו החולים עובדים בחקלאות במסגרת של ריפוי בעיסוק. במשק היתה גם רפת קטנה ובה 3 פרות חולבות ומספר בני בקר. ערכנו סיור במשק והרפת

מתקן נייד לחליבת פרות מחוץ למכון החליבה.